

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Let's grow up together
Adriatic IPA
Cross-Border Cooperation 2007-2013

ADRIATIC HEALTHY LIFESTYLES

PROJEKT AHVN (IPA ADRIATIC CBC 2007-2013)

mr. sci. MARIJAN OŽANIĆ

**KAKO
POSTATI I OSTATI
PODUZETNIK
II. DIO**

GRAD BUZET, 5-7. veljače 2014.

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

II. TEMA

**ŠTO DA RADIM,
ČIME DA SE BAVIM**

**OD IDEJE
DO TRŽIŠTA**

GRAD BUZET, 6. veljače 2014.

DANAS ĆEMO RAZGOVARATI O:

a) Što da radim – čime da se bavim?

b) Kako istraživati tržište

c) Proizvod i konkurentnost

d) Direktna prodaja i prodavač

ŠTO DA RADIM,

ČIME DA SE BAVIM?

ČESTA PITANJA
POTENCIJALNIH PODUZETNIKA

- Recite mi što sada ide?
- U što bi bilo najbolje uložiti novce?
- Što na tržištu fali?
- Kakve robe u Hrvatskoj nema?
- Kakva se roba uvozi?
- Što da radim?
- Čime da se bavim?

ODGOVORI

- Na tržištu ima svega i vas uopće ne trebaju
- Na tržištu ne postoji nekakav slobodni prostor koji samo vas čeka.
- Ako se ne proizvodi kod nas, sve će doći iz uvoza.

**RADITE ONO ŠTO RADE I DRUGI
BORITE SE NA TRŽIŠTU!!!!!!**

- Ubacite se na tržište i rukama, nogama, laktovima i zubima borite se da nađete svoje mjesto.
- Tucite se s konkurencijom.
- Izgurajte nekoga, uzmite mu njegov dio tržišta.
- Ubacite se na njegovo mjesto.
- Budite bolji od konkurencije.

- Ubacite se tamo gdje ta gužva nije jako velika, na lokaciju gdje baš nema mnogo vaše konkurencije.
- Gledajte što ljudima treba, gledajte što se uvozi.
- Ponudite im to.

• RADITE ONO ŠTO ZNATE!!

**BUDITE
BOLJI, JEFTINIJI, BRŽI,
PRODORNIJI,
PRIVLAČNIJI
I AGRESIVNIJI...
OD DRUGIH.**

STALNO SE PITAJTE

- ZAŠTO BI NETKO DOŠAO K MENI, A NE KOD KONKURENCIJE?
- U ČEMU SAM JA BOLJI?
- JESAM LI BOLJI?
- ŠTO TREBAM NAPRAVITI DA BUDEM BOLJI I PRIVLAČNIJI OD KONKURENCIJE?

PODUZETNICI MOGU DJELOVATI NA ČETIRI PODRUČJA

1. PROIZVODNJA

- proizvođači pretvaraju sirovine u proizvode
- potrebnog imati neki stroj, određenu tehnologiju, radionicu, sirovine, materijale, energiju.
- za pokretanje proizvodnje

POTREBNO JE
DOSTA NOVACA I SPECIFIČNA
PROIZVODNA ZNANJA.

2. VELETRGOVINA

Veletrgovci su posrednici između proizvođača i malotrgovaca.

Oni kupuju od proizvođača robu u velikim količinama, skladište ju i prodaju malotrgovcima.

Veletrgovac daje maloprodaji uslugu kao što je brza dostava ili kreditno financiranje.

POTREBNO JE ISKUSTVO,
ZNANJE I DOSTA NOVACA

3. MALOPRODAJA

- proizvode prodaju krajnjem kupcu, potrošaču

Oni proizvodu dodaju vrijednost pružajući potrošaču uslugu kao što je osobna pozornost, široki odabir robe i kreditiranje.

Misli se da je najjednostavnije uspjeti u maloprodaji i da za to treba najmanje specijalističkih znanja.

POGREŠAN PRISTUP
- MNOGI PROPADAJU

4. USLUGE

- uslužne tvrtke prodaju znanje i osobne vještine

Za pokretanje biznisa koji se bazira na uslugama, kao što su računovodstvene usluge, prijevodi, pravni savjet, programiranje, potrebna su najčešće **najmanja ulaganja**.

Ali za usluge kao što su iznajmljivanje automobila, čišćenje odjeće, frizerski salon i slično zahtijevaju ipak **velika ulaganja**.

Početnici osnivaju poduzeća na velikom broju različitih područja, a povremeno se pojave neka područja koja postanu popularna, kao što su:

- Uzgoj crva i kalifornijskih glista
- Uzgoj puževa
- Uzgoj nojeva
- Uzgoj koza
- Uzgoj purana ili druge peradi
- Ljekovito bilje
- Agencije za nekretnine
- Računovodstva
- Web portali...

KAKO ISTRAŽIVATI TRŽIŠTE

Tržište je:

**TRŽIŠTE
JE SKUP SVIH KUPACA
KOJI DIJELE SLIČNE
POTREBE I ŽELJE**

OSNOVNA PITANJA

- **ŠTO ĆU PONUDITI TRŽIŠTU?**
- **TKO ĆE TO KUPITI, TKO JE MOJ KUPAC?**
- **KOJE SU MOJE PREDNOSTI I ŠANSE?**
- **ŠTO MI TREBA DA BIH MOGAO POSLOVATI?**
- **KAKO DO TOGA MOGU DOĆI?**
- **MOGU LI OD TOGA POSLA (PRE)ŽIVJETI?**

ODGOVORE ĆETE DOBITI
NAKON ANALIZE TRŽIŠTA I
SVOG PROIZVODA ILI USLUGE

ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA (MARKETINŠKO ISTRAŽIVANJE)

- pronalazi prodajne mogućnosti,
- skuplja mnogobrojne činjenice na temelju kojih će donositi odluke ili planirati akciju
- učava poslovne probleme ili moguće i buduće probleme

**MALI PODUZETNIK TO
MORA RADITI SAM,
JER NEMA NOVACA
ZA SKUPE SLUŽBE.**

U početnoj fazi potrebno je:

1. **UTVRDITI KONKURENCIJU**, skupljanjem podataka u Komori ili kroz razne banke podataka
2. **UPOZNATI KONKURENCIJU**, njihove prednosti i mane, poslovni uspjeh ili neuspjeh
3. **NAPRAVITI PREDGLED SVIH SVOJIH DOSADAŠNJIH POSLOVNICH PARTNERA** ili ljudi koje poznajete i koji mogu postati poslovni partneri, odnosno potencijalnih kupaca u dijelu u kome želite raditi
4. **NAPRAVITI ADRESAR SVOJIH POTENCIJALNIH KUPACA** - iz raznih strukovnih adresara, iz banki podataka.. Neki se mogu dobiti u Komori, a neke treba kupiti.

5. NAPRAVITI ATRAKTIVAN I EFEKTAN PROSPEKT I WEB STRANICU

6. POSLATI PISMO I PROSPEKT

s opisom svojih usluga i proizvoda
koje nudite svima s popisa

7. OGLAŠAVATI se i kroz razne medije, novine, radio, TV, stručne skupove, sajmove, Internet, Facebook..

8. TELEFONSKI NAZVATI –

desetak dana nakon prve informacije treba ih sve **telefonski nazvati**, pitati što misle o ponudi i predložiti sastanak za detaljnija objašnjenja

9. PONUDITI PRVI POSAO

- prva referenca - ulog u buduće poslove – može se ugovoriti i ispod cijene – mora se izvesti kvalitetno i na vrijeme

10. ANALIZIRATI PRVA ISKUSTVA

– troškove, prihode, greške, rokove

**NUŽNE INFORMACIJE O TRŽIŠTU
PRIJE POČETKA POSLOVANJA**

- 1. Trebaju li ljudi ono što ja nudim?**
Kako to znam?
- 2. Koliko to ljudi treba i želi?**
- 3. Tko su moji potencijalni kupci?**
Gdje su?
- 4. Gdje žive i rade?**
Kakav im je prosječni dohodak?
- 5. Zašto će kupiti moj proizvod?**

- 6. Može li se potaknuti potražnja za proizvodom ili uslugom?**
- 7. Tko su moji konkurenti? Kakvi su, gdje su, koliko su jaci?**
- 8. Kako ću efikasno konkurirati po cijeni i kvaliteti - koja je cijena?**
- 9. Kakav je ukupni potencijal tržišta?**
Je li u porastu ili u padu?
- 10. Tko će biti dobavljači i kakve su njihove usluge?**

PRIMJER INTERNIH ISTRAŽIVANJA

- **pametan gestioničar** će gledati što ljudi ostavljaju na tanjuru, što ne jedu.
- **budući trgovac** će u dućanu, gledati ljude - kako su obučeni, jesu li s djecom, što ih privlači, što kupuju, kakve aute voze.
 - pitat će ih kakvu robu vole,
 - što bi željeli, a nije im ponuđeno,
 - koliko su spremni platiti.

ANALIZA PROIZVODA KOJI NUDIMO TRŽIŠTU

1. Je li proizvod ili usluga koje nudim tržištu završen, kompletan ili ga još treba dotjerivati?
2. Ako moram ulagati u razvoj, hoću li ga sam financirati ili ću dobiti avans od kupca?

3. Koje su moje prednosti pred konkurencijom?
4. Mogu li ja pružiti proizvod (usluge) bolje kvalitete?
5. Koju će cijenu staviti i kako će odrediti cijenu?
6. Trebam li dobiti ateste ili certifikate za svoj proizvod?
7. Trebam li patentirati svoj proizvod?

NA ŠTO SE USMJERITI

U GEOGRAFSKOM SMISLU

- “napasti” pojedino područja – ponuditi uslugu za pojedino područje
- specijalizirati se na usluživanje potrošača na određenom području
- ograničiti oglašavanje i promocijske napore na to područje

ILI U POTROŠAČKOM SMISLU

- “napasti” pojedini **tip potrošača**, bez obzira gdje žive
- identificiranje i promocija prema pojedinoj skupini kupaca
- na primjer - oprema za čamce **asnjacima** čamaca
- ribički pribor ribičima
- hobistima – hobby pribor

Ključna djelatnost u borbi na tržištu je **marketing**

To je:

- djelatnost koja se bavi potrebama ljudi i pronalazi načine **zadovoljenja tih potreba**.

Pronalazi i potrebe kojih potrošači još nisu svjesni te **stvara nove potrebe**.

Pomaže u **oblikovanju proizvoda** za njihovo zadovoljenje.

MARKETING

**MARKETING
NIJE
SAMO
OGLAŠAVANJE
ILI PROMOCIJA**

**MARKETING JE
POSLOVNI PROCES
U KOME SE**

- DEFINIRAJU TRŽIŠTA
- DEFINIRAJU PROIZVODI
- ODREĐUJU POTREBE KUPACA UNUTAR TIH TRŽIŠTA
- ODREĐUJE PONUDA KOJA ĆE ZADOVOLJITI TE POTREBE
- OBAVJEŠTAVA SVE U PODUZEĆU KOJI SU ODGOVORNI ZA ISPORUKU TIH VRIJEDNOSTI
- NADZIRE STVARNO ISPORUČENU VRIJEDNOST PROIZVODA

MARKETING

PRODAJA

DRUŠTVENA I
GOSPODARSKA OKOLINA

**MARKETING NAM
OMOGUĆUJE DA
PRODAMO**

- 1.PRAVI PROIZVOD**
- 2.NA PRAVOM MJESTU**
- 3.PO PRAVOJ CIJENI**
- 4.NA PRAVI NAČIN**
- 5.PRAVIM KUPCIMA**

MARKETINŠKI PLAN - 8 FAZA

1. ODREDIVANJE CILJEVA**Finansijski:** promet i prihod**Ostali:** broj prodanih komada ili udio na tržištu (%)**2. PLAN RAZVOJA PROIZVODA****Proizvod:** postojeći, poboljšani, razvoj novog**Tržišta:** postojeća, proširena, nova**3. CJENOVNI PLAN****Cijene:** naše/konkurenentske, trendovi

Popusti, rabati

4. PLAN MARKETINŠKIH INFORMACIJA

Istraživanje tržišta

Istraživanje kupaca

5. PLAN PRODAJE**Direktni:** teritorij, tržište, proizvodi**Indirektni:** mreže, distribucija**6. PLAN PROMOCIJE**

- reklamiranje kroz medije

- izložbe, prospekti materijali

direktni marketing, telemarketing, pošta**8. FINANCIJSKI PLAN**

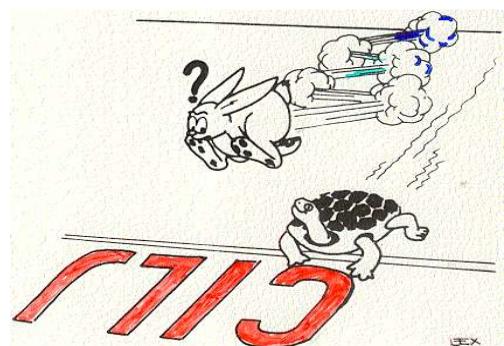
- mjerjenje troškova svake aktivnosti

- povezivanje s postavljenim ciljevima

PRIPREMNA FAZA JE VEOMA VAŽNA

- DOBRO SE PRIPREMITE
- PROVEDITE SVA NEOPHODNA ISTRAŽIVANJA

**SPORIJI KOJI SE DOBRO PRIPREME
PRIJE ĆE STIĆI OD BRZOPLETIH**

PROIZVOD I KONKURENTNOST

DA BI MOGAO POSLOVATI
PODUZETNIK MORA IMATI
PROIZVOD (ILI USLUGU)

BEZ PROIZVODA NEMA "BIZNISA"

AKO NEMATE ŠTO PRODAVATI,
NE MOŽETE NITI POSLOVATI

PROIZVOD MOŽETE SAMI PROIZVESTI
(TADA STE "PROIZVODAČ"),
A MOŽETE GA I KUPITI
OD NEKOG DRUGOG PROIZVODAČA
(TADA STE "TRGOVAC")

ŠTO JE PROIZVOD

- **roba ili usluga** koja najbliže odgovara zahtjevima određenog **tržišta** i ostvaruje dovoljno **profita** da osigura trajnu egzistenciju.

Proizvod može biti:

- materijalan, fizički, opipljiv
- nematerijalan, neopipljiv - *usluga*

Primjeri materijalnih proizvoda

Primjeri usluga

Usluga je rezultat barem jedne radnje koja se nužno obavlja u vezi između dobavljača i kupca i općenito je **neopipljiva**.

Pružanje usluge može obuhvaćati sljedeće:

- **isporuku neopipljivog proizvoda**
(npr.davanje informacija u sklopu prijenosa znanja)
- **radnje koje se provode na neopipljivom proizvodu** koji dostavlja kupac
(npr.izjava o prihodima radi pripreme povrata poreza)
- **radnje koje se provode na opipljivom proizvodu** koji dostavlja kupac
(npr. na automobilu koji treba popraviti)

Definicija prema standardu ISO 9001:2008
"Sustav upravljanja kvalitetom"

Postoje 4 opće kategorije proizvoda i to:

1. **USLUGE** (npr. prijevoz)
2. **OPREMA** (npr. mehanički dio stroja)
3. **PROGRAMSKA PODRŠKA** (npr. računalni program, rječnik)
4. **MATERIJALI** koji se upotrebljavaju u proizvodnji (npr.mazivo)

Mnogi proizvodi obuhvaćaju elemente koji pripadaju različitim rodnim kategorijama proizvoda.

U koju će kategoriju proizvod spadati ovisi o pretežnom elementu u tom proizvodu.

DA BI PODUZEĆE MOGLO USPJETI NA TRŽIŠTU
MORA POSTIĆI **KONKURENTNOST**

DA BI PODUZEĆE MOGLO BITI **KONKURENTNO**
T.J. BOLJE NA TRŽIŠTU OD DRUGIH PODUZEĆA
MORA:

- **IMATI KONKURENTAN PROIZVOD**
- **IMATI UGLED NA TRŽIŠTU**
- **EFIKASNO POSLOVATI**
- **RASTI I RAZVIJATI SE**

KONKURENTNOST

JE JEDNA OD NAJAVAŽNIJIH ZNAČAJKI

KONKURENTNOST

- je vezana uz takmičenje,
nadmetanje na tržištu
da se utvrdi tko je bolji
po izabranim kriterijima.

I da taj, bolji dobije posao

KOJI SE OCJENJUJU
KROZ TRŽIŠNO NATJECANJE

KONKURENTNOST PODUZEĆA

Konkurentnost poduzeća je:

- mjera sposobnosti poduzeća da u slobodnim i ravnopravnim tržišnim uvjetima proizvede robe i usluge koje prolaze test međunarodnog tržišta, uz istovremeno zadržavanje i dugoročno povećanje uspješnog poslovanja i vrijednosti poduzeća.
- sposobnost poduzeća da svojim proizvodima osvoji određeni dio tržišta i određeni broj kupaca.

ŠTO JE KONKURENTSKA PREDNOST?

- TO JE RAZLOG DA KUPAC IZABERE VAS, A NE VAŠU KONKURENCIJU
- TO JE ONO ŠTO VAS RAZLIKUJE OD OSTALIH
- TO JE RAZLOG ŠTO JOŠ UVJEK POSLUJETE
- TO JE ONO ŠTO VAŠIM KUPCIMA UŠTEĐUJE NOVAC

NAJAVAŽNIJE KONKURENTSKE PREDNOSTI PODUSEĆA

Po mišljenju mnogih poduzetnika su:	BOLJE JE REĆI:
DOBRA USLUGA	Reagiramo na svaki poziv isti dan.
KVALITETA	Prošle godine imali smo samo 0.5% reklamacija.
UGLED	Većinu novih poslova dobivamo po preporuci naših zadovoljnih kupaca.
ISKUSNI STRUČNJACI	Fluktuacija naših stručnjaka je minimalna i uvijek ćete kod nas naići na iskusno osoblje.
INOVATIVNOST	Imamo rješenja kakva drugi nemaju - zaštitili smo ih s 5 patenata.

KONKURENTNOST PROIZVODA

MJERA SPOSOBNOSTI
PO KOJOJ JE
NAŠ PROIZVOD NA TRŽIŠTU
BOLJI OD DRUGOG PROIZVODA

TO JE TEMELJ
I KONKURENTNOSTI DRŽAVE
I KONKURENTNOSTI PODUZEĆA

KONKURENTSKA SPOSOBNOST PROIZVODA POSTIŽE SE

- 1. KVALITETOM I POUZDANOŠĆU PROIZVODA**
- 2. ROKOM ISPORUKE**
- 3. TEHNIČKOM I INOVACIJSKOM RAZINOM
PROIZVODA**
- 4. UGLEDOM, NA
IZADOVOLJSTVU**
- 5. CIJENOM**

ŽIŠTU

POJEDINAČNA VAŽNOST POJEDINIХ ELEMENATA OVISI O:

1. SEGMENTU TRŽIŠTA (klasa proizvoda)

Tržište luksuznih automobila

Tržište malih automobila

2. KUPOVNOJ MOĆI POTROŠAČA

Bogati potrošači

Potrošači niže kupovne moći

3. NAMJENI PROIZVODA

Uredaj za sigurnost željeznice

Usisač za prašinu

Svaka skupina potrošača na drugačiji način ocjenjuje važnost i vrijednost pojedinih elemenata konkurenčnosti

Definicija kvalitete

"Kvalitet je udovoljavanje zahtjevima (specifikacijama)." Philip B. Crosby

Kvaliteta je kupčev poimanje savršenstva.

A kvaliteta proizvoda ili usluge naš je odgovor na to njegovo poimanje.

Specifikacije će odrediti kako treba zadovoljiti kupca.
(Tom Peters)

"Kvaliteta se prije svega definira u odnosu na kupca kao podobnost u upotrebi proizvoda. To znači da se kvaliteta ne podudara samo sa specifikacijama kvalitete koje su opisane u tehničkoj dokumentaciji, nego i sa zahtjevima kupca.

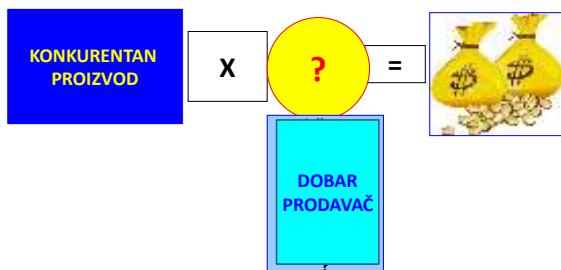
(Ivo Bakija)

VISOKA TEHNIČKA RAZINA
NE ZNAČI I SAMA PO SEBI
VISOKU KVALITETU

NISKA TEHNIČKA RAZINA
NE ZNAČI I SAMA PO SEBI
NISKU KVALITETU

STARI ROLLS ROYCE (koji se ne kvari)
JE KVALITETNIJI
OD NAJMODERNIJE HONDE (koja se kvari)

ZA USPJEH NA TRŽIŠTU
POTREBNO JE

DIREKTNA PRODAJA I PRODAVAČ

GLAVNI ZADATAK I OSNOVNI
PROBLEM
PODUZETNIKA

**PRODATI, PRODATI, PRODATI
I KAKO PRODATI!!!!**

PRODAJA JE

NAJAVAŽNIJA SU
ZNANJA I SPOSOBNOSTI
U OPHOĐENJU S LJUDIMA

PRODAJA

**NE MOŽETE
NIKOGA PRISILITI
DA NEŠTO KUPI,
AKO TO
NE ŽELI**

**NAKON KUPNJE
KUPAC MORA IMATI OSJEĆAJ
DA JE
DOBRO POSTUPIO
I
MORA SE OSJEĆATI
ZADOVOLJNO**

**“JA
NIŠTA NE PRODAJEM,
JA
USREĆUJEM LJUDE”,
kaže uspješan prodavač.**

**PRODAJA
JE**

**POMAGANJE
LJUDIMA
DA DONESU
ODLUKU O KUPNJI**

TAKO
U TVRTKAMA
NETKO MORA NA KRAJU
PRODATI
I
OSTVARITI REZULTAT

DEFINICIJA TRGOVINE (XV. STOLJEĆE)

TRGOVINA JE
VJEŠTINA ILI SKUP PRAVILA
PO KOJIMA LEGITIMNE (VLASNE) OSOBE
PRAVIČNO VLADAJU
TRGOVAČKIM STVARIMA

TA DEFINICIJA JE SAVRŠENA,
(PO NJEGOVOM MIŠLJENJU)

BENEDIKT KOTRULJEVIĆ
"KNJIGA O UMIJEĆU TRGOVANJA", 1458. godine

Kako prodati

Da bi prodao svoj proizvod potrebno je da:

- 1. PROIZVOD BUDE KONKURENTAN** – po cijeni, kvaliteti i roku isporuke
- 2. ZNA SVOJE TRŽIŠTE** i svoje kupce – da ima informaciju o tome
- 3. MOŽE DOĆI DO KUPCA**
- 4. IMA FER TRŽNU UTAKMICU**
- 5. može FINANCIRATI PROIZVODNJU i PLASMAN**

Problemi prodaje

- 1. PROIZVOD NIJE DOVOLJNO KONKURENTAN**
- 2. TEŠKO DOLAZI DO INFORMACIJA O TRŽIŠTU**
- 3. TEŠKO DOLAZI DO KUPCA I TEŠKO STIĆE POVJERENJE** (jer je mali)
- 4. POSTUPAK DOBIVANJA KREDITA JE SPOR**
- 5. NE ZNA PRODAVATI**

**MOŽEMO IMATI
NAJBOLJI PROIZVOD,**

ALI
AKO GA NE ZNAMO PRODATI,
PROPAST ĆEMO

SPOSOBNOST PRODAVANJA JE
POSEBNA SPOSOBNOST I TALENAT

ALI
I TO SE **MOŽE** NAUČITI

PODUZETNIK TO **MORA** NAUČITI
DA BI PREŽIVIO

NAJAVAŽNIJA PITANJA U
POSLOVANJU SU:

1. KAKO TRŽIŠTE INFORMIRATI O
NAŠIM PROIZVODIMA I USLUGAMA
2. KAKO NAĆI POTENCIJALNOG KUPCA
3. KAKO GA “NAGOVORITI” DA KUPI
NAŠ PROIZVOD
4. KAKO KUPCA ZADRŽATI

DVA TEMELJNA PRAVILA POSLOVANJA

1. PRAVILA

KUPAC JE KRALJ –
ON JEDINI IMA I DAJE
NOVAC

2. PRAVILA

SVI UNUTAR PODUZEĆA
SAMO TROŠE NOVAC

**PRODAJA JE PROCES
KOJI**

ZAPOČINJE
PRONALAŽENJEM POTENCIJALNIH KLIJENATA

ZAVRŠAVA
POSLIJE PRODAJNIM AKTIVNOSTIMA

**KOJIMA JE CIJELI
POSTIZANJE VJERNOSTI KUPACA**

**PRODAJA ZAPOČINJE MNOGO PRIJE
NEGO ŠTO DOĐETE DO KUPCA**

- NE ZNAM TKO STE
- NE ZNAM VAŠE PODUZEĆE
- NE ZNAM VAŠE PROIZVODE
- NE ZNAM TKO SU VAM KUPCI
- NE ZNAM VAŠU REPUTACIJU

SADA MI KAŽITE
ŠTO MI ŽELITE PRODATI

NA USPJEŠNOST PRODAJE UTJEČU

**1. KONKURENTNOST PROIZVODA ILI USLUGE
“brand”**

2. PROMIDŽBA - kupci moraju znati

**3. VRIJEDNOST I KVALITETA
PRODAVAČA**

TIPOVI TRGOVACA

ČEKAČI – U DUĆANU

- Čekaju za stolom, pultom da kupac dođe

**MOGU POSTATI I LOVCI
DA DOVUKU KUPCA U DUĆAN**

TRAGAČI - LOVCI

- Nijihov je zadatak da pronađu i ulove

**NE SMIJU BITI ČEKAČI
I ĆEKATI DA IH KUPAC NAZOVE**

ZNAČAJKE NAČINA PRODAVANJA

1. U DUĆANU

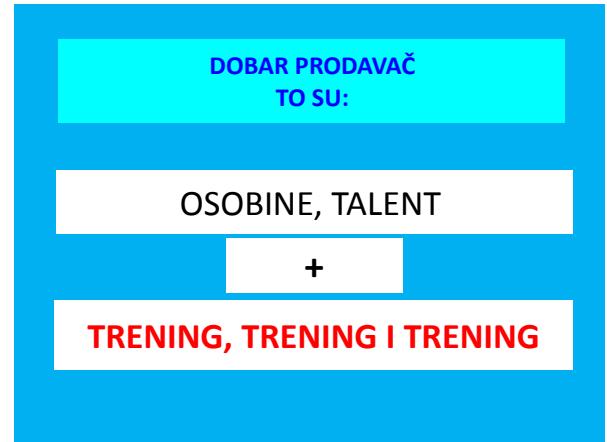
TEŽIŠTE NA:

- uređenju i atraktivnosti lokalna
- rasporeda proizvoda na policama
- ljubaznosti prodavača

2. KOD LOVACA

TEŽIŠTE NA:

- prodavaču i odnosu prema kupcu
- sposobnosti razgovora, komunikacija
- poznavanju proizvoda, kupaca, tržišta

5 UOBIČAJENIH ZABLUDA O PRODAVAČIMA

1. DOBAR PRODAVAČ SE RADA TO SE NE MOŽE NAUČITI

NIJE
TOČNO

Prodavač mora imati nešto urođeno, ali uspješne tvrtke provode stalno obrazovanje.

2. PRODAVAČI MORAJU ZNATI DOBRO GOVORITI

NIJE
TOČNO

Moraju znati dobro slušati i komunicirati.

3. PRODAJA JE STVAR DOBRIH TEHNIKA I TRIKOVA

NIJE
TOČNO

Prodaja je dugoročni odnos prema poslu i svojim kupcima.

4. DOBAR PRODAVAČ MOŽE PRODATI S

NIJE
TOČNO

Ne prodaje se proizvod na silu ljudima koji ga ne trebaju.

5. LUDI NISU NIŠTA VOLINI KUPITI

NIJE
TOČNO

Kupit će, ako im objasnите korist koju će imati u skladu s mogućnostima.

VRSTE PRODAVAČA

❖ TRKAČI NA DUGE STAZE

- u stalnom su kontaktu s kupcem,
- strašno paze na dobre odnose s kupcem,
- nije im u interesu da kupca „oderu“, već da ga zadrže kao dugotrajnog partnera.

❖ SPRINTERI

- streme brzoj zaradi i slavi,
- gaze pravila i ustaljene navike i ljudi,
- agresivni su i nasilni.

DOBAR PRODAVAČ

- PREDSTAVNIK TVRTKE
- STVARA TRŽIŠTE I KUPCE
- NJEGOV OSMIJEH STVARA DOBRO RASPOLOŽENJE KUPCA
- NJEGOVO PONAŠANJE I BRIGA ČINE KUPCA ZADOVOLJNIM
- VRAĆA KUPCE NA PONOVNU KUPNJU

ŠTO PRODAVAČA ČINI USPJEŠNIM

- Znanje i komunikativnost
- Samopouzdanje
- Dobri odnosi s kupcima
- Osjećaj za raspoloženje kupaca

NE PRODAJETE PROIZVOD ILI USLUGU,
VEĆ PRODAJETE KORIST KOJU KUPAC
MORA DOBITI KOD KUPNJE PROIZVODA

NEKE OSOBINE DOBROG PRODAVAČA

MOGU SE STEĆI
OBRAZOVANJEM, TRENINGOM I ISKUSTVOM

NA
DOBIV
CI

MORA
IMATI SPOSOBNOST KOMUNICIRANJA
BITI PROAKTIVAN,
MORA VOLJETI LJUDE ,
IMATI SKLONOST ZA DRUŽENJE,

MORA BITI OPTIMIST

DOBAR PRODAVAČ MORA BITI

- 1. DOBAR POZNATELJ**
- 2. SPOSOBAN RAZUMJETI POTREBE DRUGIH**
- 3. POVJERLJIV**
- 4. STRUČAN**
- 5. SPOSOBAN PRUŽATI DOBAR SAVJET**
- 6. ISKRENO ZAINTERESIRAN ZA KUPCA**
- 7. UVJEJK POUZDAN I VJERODOSTOJAN**
- 8. SPOSOBAN STVORITI PRAVILAN POSLOVNI ODNOS**
- 9. FLEKSIBILAN I PRILAGODLJIV**
- 10. DOBRO PRIPREMLJEN I ORGANIZIRAN**

PRODAVAČ MORA ZNATI**KOMUNICIRATI**

priopćiti informacije i stvarati svijest o proizvodu

NAGOVARATI

uvjeriti kupca da je vjerodostojan
ono što mu treba

RAZLIKOVATI SE

objašnjavati razliku
svog proizvoda i kompetitora

**SEBE I SVOJ PROIZVOD
MOŽETE I TREBATE HVALITI,
ALI
NIKADA NE SMIJETE
OGOVARATI KONKURENCIJU**

PRAVILA IZ XV. STOLJEĆA (Benedikt Kotruljević, 1400.-1468.)

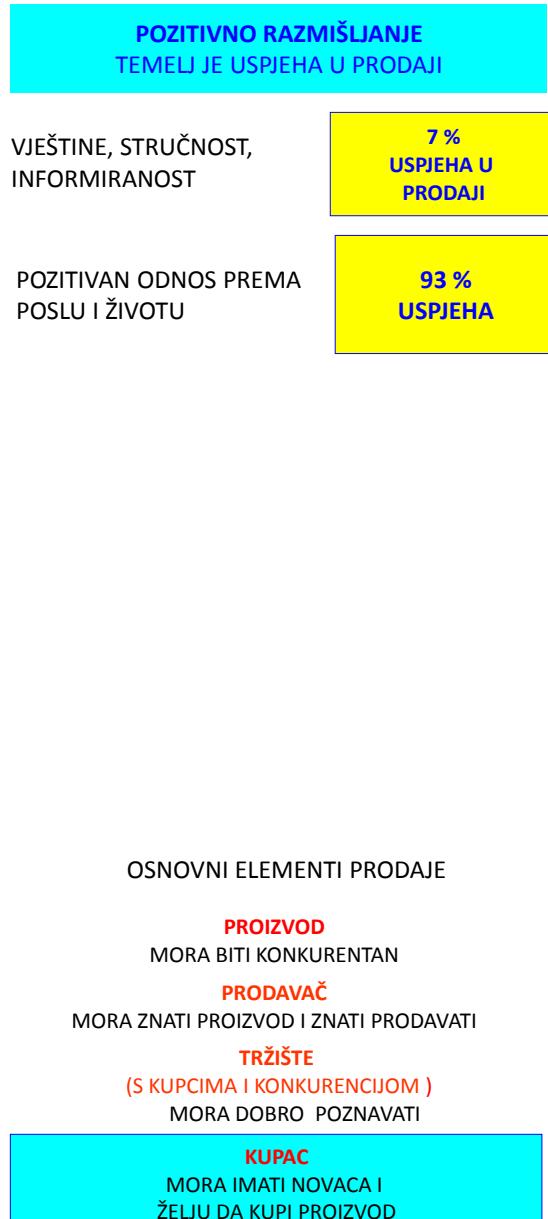
**BUDUĆI DA JE TRGOVAC TOLIKO UGLEĐAN,
POTREBNO JE DA BUDE**

**ČESTIT I POSTOJAN,
MORA DRŽATI MNOGO
DO SVOJE RIJEČI
I ČUVATI U
NAJVJEĆOJ POTPUNOSTI
SVOJE OBEĆANJE**

VRLINE TRGOVCA SU:

**RAZBORITOST, ZNANJE, POUZDANJE,
SREĆA, ČESTITOST, MARLJIVOST,
SPRETNOST, LUKAVOST
(KAO DOMIŠLJATOST),
SKLADNOST, PRAVEDNOST,
POSTOJANOST,
UGLED, DAREŽLJIVOST,
MIRNOĆA DUHA**

PRAVILA IZ XV. STOLJEĆA (Benedikt Kotruljević)

ELEMENTI POZITIVNOG RAZMIŠLJANJA

1. ENTUZIJAZAM
2. FOKUSIRANOST NA POSLJEDICU
 - Započeti ujutro pred zrcalom
 - Bez očaiavania
3. PROFESIONALNI PONOS
 - Učite i trenirajte
 - Ulažite u sebe i svoje umijeće
4. UPORNOST I STRPLJENJE
5. POZITIVAN ODNOS PREMA GREŠKAMA
 - Greške se stalno događaju
 - Riskirajte i greške
 - Učite iz svojih grešaka

KAKO MALI PODUZETNIK
MOŽE KONKURIRATI VELIKOM PROIZVOĐAČU

- MORA PRUŽATI USLUGU KOJU VELIKI NE MOŽE**
- PRILAGOĐAVA SE ZAHTJEVIMA
KUPCA - radi što si kupac "zamisli"**
- DAJE USLUGU U KOJU UNOSI MNOGO
ZNANJA, OSOBNOG KONTAKTA S KUPCEM**

PODUZETNIK TREBA STALNO TRŽIŠTE
OBAVJEŠTAVATI O SVOJIM PROIZVODIMA

1. DIREKTNIM KONTAKTOM
2. JAVNIM PREDSTAVLJANJEM SVOJIH PROIZVODA I SVOG PODUZEĆA
3. NA SAJMOVIMA
4. NA STRUČNIM SKUPOVIMA
5. KROZ MEDIJE
6. PROSPEKTIMA
7. ČLANCIMA U NOVINAMA

DA BI PRODAO PRODAVAČ MORA

1. KONTAKТИРАТИ КУПЦА

a) uz direktni kontakt

- u trgovini – kupac dolazi k prodavaču
- kod kupca – prodavač dolazi kod kupca

b) bez direktnog kontakta

- pisanim putem

2. ZNATI DA КУПАЦ ИМА НОВАЦ

3. ZNATI ТКО ДОНОСИ ОДЛУКЕ

1. LJUDI KOJI DONOSE ODLUKU O КУПНЈИ PROIZVODA

2. LJUDI KOJI DAJU SAVJETE O КУПНЈИ PROIZVODA

3. KORISNICI PROIZVODA

4. ČUVARI VRATA

- (ne) puštaju do direktora

5. ADMINISTRATORI

- obrađuju dokumentaciju i prosleđuju naloge za isplatu

PROCES PRODAVANJA (LIJEVAK PRODAJE)

1. КУПЦА TREBA IDENTIFICIRATI – procijeniti potencijalne kupce

100

2. IZABRATI ПОТЕНЦИЈАЛНОГ КУПЦА I KONTAKТИРАТИ ГА – naći osobe koje donose odluke

70

3. ПОНУДИТИ - kupcu treba službeno ponuditi naš proizvod

50

4. ПРЕГОВАРАТИ

25

5. УГОВОРИТИ

3

6. НАПЛАТИТИ

1

STALNO SE PITAJTE

ODGOVORE
NA TA PITANJA
KORISTITE U PRODAJI
SVOJIH POIZVODA

KUPCA JE TEŠKO DOBITI,
A LAKO IZGUBITI

BORITE SE DA KUPCE
DOBIVATE I ČUVATE,
A NE IZGUBITE

